

मेन्छयायेम गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मोराहाङ्ग, तेहथुम
कोशी प्रदेश, नेपाल

मेन्छयायेम गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको
विद्येयक

आर्थिक विद्येयक २०८१/८२

प्रस्तावना: मेन्ड्रयायेम गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निम्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम ११ औं मेन्ड्रयायेम गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “**आर्थिक ऐन, २०८१**” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०८१ साल साउन १ गतेदेखि मेन्ड्रयायेम गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पत्ति कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र **अनुसूची-१** बमोजिम सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. भूमि कर (मालपोत): गाउँपालिका क्षेत्रभित्र **अनुसूची-२** बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. घर बहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा **अनुसूची-३** बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा **अनुसूची-४** बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छालाजस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेबापत **अनुसूची-५** बमोजिम कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा **अनुसूची-६** बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

८. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापन **अनुसूची-७** बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

९. मनोरञ्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा **अनुसूची-८** बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१०. बहाल बितौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका **अनुसूची-९** मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बितौरी शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. पार्किङ शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए बापत **अनुसूची-१०** बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२. सेवा शुल्क दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका **अनुसूची-११** मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. पर्यटन शुल्क: गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट **अनुसूची-१२** मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१४. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।

१५. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धित कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धित कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

१६. संशोधन: यो ऐनको कुनै दफा वा उपदफा संशोधन गर्नुपरेमा गाउँसभाको तत्काल कायम रहेको सदस्य संख्याको दुई तिहाइ बहुमतले गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१
ऐनको दफा २ सम्बन्धित

१. सम्पत्ति कर: यस गाउँपालिकामा २०७६ साल साउन १ बाट सम्पत्ति कर लागू भएको सन्दर्भमा यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका घर जग्गाको दररेट अनुसार भौतिक संरचनाको मूल्याङ्कन गरी प्राप्त हुने मूल्यबाट तोकिएको वर्गीकरण अनुसारको संरचनाको आयुको आधारमा निर्धारित रकममा हास कट्टि घटाई बाँकी रहन आउने भौतिक संरचनाको मूल्य र संरचनाले चर्चेको दोब्बर जग्गाको मूल्यमा जोडेर हुन आउने एकमुष्ट कूल कर योग्य मूल्याङ्कनमा सम्पत्ति कर लगाइनेछ । यो कर यस गाउँपालिका भित्र रहेको सम्पूर्ण जग्गा र त्यसमा बनेको भौतिक संरचनाको एकमुष्ट हुन आउने कर योग्य मूल्यमा तपसिल बमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ । सम्पत्ति कर प्रयोजनको लागि जग्गाको मूल्याङ्कन गाउँ स्तर गरी मूल्याङ्कन समितिले तोकेको र करदाताले स्वःघोषणा गरेको मध्ये जुन बढी हुन्छ सोही मान्य हुनेछ । सम्पत्ति कर प्रयोजनको लागि संरचनाको मूल्याङ्कन गाउँ स्तरीय मूल्याङ्कन समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

सम्पत्ति करको दर

क्र.सं.	सम्पत्ति करयोग्य सम्पत्तिको मूल्य		आ.ब. २०८०।०८१	कैफियत
	देखि	सम्म	कर रकम	
१	१	१ लाख २५ हजार	५०	
२	१ लाख २५ हजार १	२ लाख ५० हजार	१००	
३	२ लाख ५० हजार १	४ लाख	१५०	
४	४ लाख १	६ लाख	२००	
५	६ लाख १	८ लाख	२५०	
६	८ लाख १	१० लाख	३००	
७	१० लाख १	१२ लाख	३५०	
८	१२ लाख १	१४ लाख	४००	
९	१४ लाख १	१६ लाख	४५०	
१०	१६ लाख १	१८ लाख	५००	
११	१८ लाख १	२० लाख	५५०	
१२	२० लाख १	२२ लाख	६००	
१३	२२ लाख १	२६ लाख	८००	
१४	२६ लाख १	३० लाख	१०००	
१५	३० लाख १	३५ लाख	१४००	
१६	३५ लाख १	४० लाख	१८००	
१७	४० लाख १	४५ लाख	२६००	
१८	४५ लाख १	५० लाख	३२००	

१९	५० लाख १	६० लाख	४०००	
२०	६० लाख १	७० लाख	६०००	
२१	७० लाख १	८० लाख	८२००	
२२	८० लाख १	१ करोड	११०००	
२३	१ करोड १	१ करोड ३० लाख	१४०००	
	१ करोड ३० लाख १ भन्दा माथि		२.५ प्रति हजार	

अनुसूची-२
ऐनको दफा ३ सम्बन्धित

२. भूमिकर (मालपोत):- यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका घर जग्गाको दररेट अनुसार भौतिक संरचनाले चर्चेका जग्गाको दोब्बर क्षेत्रफल कटाई बाँकी जग्गाको मूल्याङ्कन गरी प्राप्त हुने मूल्यबाट तोकिएको वर्गीकरण अनुसार एकमुष्ट कूल कर योग्य मूल्याङ्कनमा भूमिकर (मालपोत) कर लागू हुनेछ । यो कर यस गाउँपालिका भित्र रहेको सम्पूर्ण जग्गाको हुन आउने कर योग्य मूल्यमा तपसिल बमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ । भूमिकर (मालपोत) कर प्रयोजनको लागी जग्गाको मूल्याङ्कन गाउँ स्तरीय मूल्याङ्कन समितिले तोकेको र करदाताले स्वघोषणा गरेको मध्ये जुन बढी हुन्छ सोही मान्य हुनेछ ।

भूमिकरको दर

क्र.सं.	कर योग्य जग्गाको मूल्य		आ.ब. २०८०।८१	कैफियत
	देखि	सम्म	दररू.	
१	१	१ लाख २५ हजार	५०	
२	१ लाख २५ हजार १	२ लाख ५० हजार	१००	
३	२ लाख ५० हजार	४ लाख	१५०	
४	४ लाख १	६ लाख	२००	
५	६ लाख १	८ लाख	२५०	
६	८ लाख १	१० लाख	३००	
७	१० लाख १	१२ लाख	३५०	
८	१२ लाख १	१४ लाख	४००	
९	१४ लाख १	१६ लाख	४५०	
१०	१६ लाख १	१८ लाख	५००	
११	१८ लाख १	२० लाख	५५०	
१२	२० लाख १	२२ लाख	६००	
१३	२२ लाख १	२६ लाख	८००	
१४	२६ लाख १	३० लाख	१०००	

१५	३० लाख १	३५ लाख	१४००
१६	३५ लाख १	४० लाख	१८००
१७	४० लाख १	४५ लाख	२६००
१८	४५ लाख १	५० लाख	३२००
१९	५० लाख १	६० लाख	४०००
२०	६० लाख १	७० लाख	६०००
२१	७० लाख १	८० लाख	८२००
२२	८० लाख १	१ करोड	११०००
२३	१ करोड १	१ करोड ३० लाख	१४०००
२४	१ करोड ३० लाख १ भन्दा माथि		२.५० रूपैयाँ प्रति हजार

अनुसूची ३
ऐनको दफा ४ सँग सम्बन्धित

३. घर बहाल कर:- गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्रको घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, शेड, (छप्पर), कारखाना, जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक रूपमा बहालमा दिएकोमा सम्बन्धित धनीबाट बहाल कर १० प्रतिशत लगाईने र असुल उपर गरिने छ । गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्रमा आफुले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेको हाट बजार र सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थापन दिए बापत प्रति बर्ग फुट मासिक बहाल बितौरी रू. २।- लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

अनुसूची-४
ऐनको दफा ५ सँग सम्बन्धित

४. व्यवसाय कर:- यस गाउँपालिका भित्र का विभिन्न व्यवसायिक संस्थाहरूबाट बार्षिक निम्न बमोजिकको व्यवसायिक कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

क्र.सं.	व्यवसायको प्रकार	दर्ता दस्तुर (रू.)	नविकरण दस्तुर (रू.)
१	कपडा पसल, फेन्सी पसल	१०००	५००
२	निर्माण सामग्री हाडवियर पसल	१०००	५००
३	चिया पसल	२००	२००

क्र.सं.	व्यापारिक बस्तुको नाम	आ.ब. २०८१।८२	कैफियत
		कायम दररू.	
१	रेडिमेड कपडा, जुत्तालगायत फेन्सी पसल	५००	
२	निर्माण सामग्री हाडवियर पसल	१०००	
३	डान्स, फिजिकल फिटनेस सेन्टर	५००	
४	पर्यटक रिसोर्ट	२०००	
५	व्युटि पार्लर, श्रृंगार कस्मेटिक, ड्राइक्लिनर, फोटो स्टुडियो, सिलाइ कटाइ तथा टेलरिङ्ग सेवा	३००	
६	कुखुरा, बाखा, गाइ तथा अन्य पशुजन्य तथा फलफूल फर्म तथा व्यवसाय, जडिबुटी फर्म	३००	
७	स्टेसनरी, पुस्तक पसल	५००	
८	राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था	१०००	
९	होडिङ्ग बोर्ड पसल	५००	
१०	लघु उद्योग तथा घरेलु उद्योग	५००	
११	होटल एण्ड लज व्यवसाय	७५०	
१२	साधारण खाजा घर, क्यान्टिन व्यवसाय	५००	
१३	साना चिया पसल	२००	
१४	साना किराना पसल	३००	
१५	कुटानी पिसानी मिल	५००	
	कुटानी पिसानी मात्र	३००	
	कुटानी पिसानी पेलानी चिउरा समेतको मिल	५००	
१६	फर्निचर काठ मिल/वन उपभोक्ता समिति	७५०	
१७	चिया उद्योग	७५०	
१८	ठूला किराना पसल, होलसेल किराना पसल	१०००	
१९	भाडा पसल	५००	
२०	सुन पसल	१०००	
२१	एग्रोभेट पसल	५००	
२२	औषधी पसल, क्लिनिक, ल्याब	१०००	
२३	विद्युतीय सामग्री	५००	
२४	तरकारी पसल (मासु, सागसब्जी, फलफूल समेत)	३००	
२५	सहकारी संस्था (एक करोडभन्दा माथि कारोबार भएका र एक करोडभन्दा मुनि)	१५००-१०००	
२६	कुरियर सेवा	३००	
२७	नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैङ्क, क वर्गको बैङ्क तथा वित्तीय संस्था, वित्तीय कारोबार इजाजत दर्ता/निवकरण	१००००/५०००	
२८	बैङ्क तथा वित्तीय कम्पनी ख, ग र घ वर्ग	५०००	
३९	बीमा कम्पनी	१०००	

३०	विदेशी मुद्रा सटही, रेमिटेन्स व्यवसाय	१०००	
	शिक्षा सेवा		
३१	क) निजी क्षेत्रका स्कुल, कक्षा नर्सरीदेखि ३ सम्म	१५००	
	ख) निजी क्षेत्रका स्कुल कक्षा ३ देखि माथि ८ सम्म	२५००	
	ग) निजी क्षेत्रका स्कुल कक्षा ९ देखि १२ सम्म	४०००	
	घ) अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	२०००	
३२	मर्मत सेवा (रेडियो, टिभी, घडी, कुकर, हिटर, मोटरसाइकल, विद्युतीय सामग्री)	५००	
३३	केबुल नेटवर्किङ व्यवसाय (ग्राहक संख्याको आधारमा प्रतिग्राहक रू. १०)	१०००	
३४	इन्धन पसल (ग्यास, डिजल, पेट्रोल आदी)	५००	
३५	एकभन्दा बढी व्यवसाय एकै स्थानमा सञ्चालन भएको भए मुख्य व्यवसायको दर्ता वा नवीकरण मा अन्य प्रति व्यवसाय रू. १००		
३६	अन्य व्यवसाय प्रकृति अनुसार	५००-१०००	
३७	स्टेशनरी तथा पुस्तक खुद्रा बिक्रेता	५००	
३८	ब्युटीपार्लर	३००	
३९	लेखापरीक्षक सूचीकृत दस्तुर	१०००	

अस्थाई हाट बजार वा घुम्ती पसल:- अस्थायी हाटबजारमा वा घुम्ति पसल राखी गरिने देहायको व्यवसायमा पटके रूपमा देहाय बमोजिम व्यवसाय कर:

घुम्ति कपडा पसल ३० रूपैयाँ

माथिको वर्गीकरणमा समावेश नभएका सेवा, व्यवसायको कारोबार र स्तर हेरी वार्षिक नियमानुसार अधिकतम दररेट कायम गरिने छ ।

४. (क) तपसिल बमोजिमका व्यावसायबाट तपसिल बमोजिमको दर अनुसारको कर असुल उपर गरिने छ ।

क्र.सं.	सवारीसाधन	पटके	मासिक
१	ट्याक्टर	५०	
२	ट्याक्सी	५०	
३	बस	१००	
४	ट्रक, टिफरलगायत ठूला सवारी	१५०	
५	मिनी बस	५०	

अनुसूची-५

ऐनको दफा ६ सँग सम्बन्धित

५. जडीबुटी जिवजन्तु कर:- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, खोटो जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानून ले निषेध गरिएको जिवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जिवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाख, छाला जस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोबार गरेवापत प्रचलित मूल्य बमोजिम प्रदेश सरकार र संघीय सरकारको निर्णय बमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

अनुसूची ६

ऐनको दफा ७ सँग सम्बन्धित

६. सवारी साधन कर:- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र दर्ता भएका सवारी साधनामा तोकिए बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने छ र असुल उपर गरिने छ ।

अनुसूची ७

ऐनको दफा ८ सँग सम्बन्धित

७. विज्ञापन कर:- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापनमा तोकिए बमोजिम कर लगाईने छ र असुल उपर गरिने छ ।

अनुसूची ८

ऐनको दफा ९ सँग सम्बन्धित

८. मनोरन्जन कर:- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा तोकिए बमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

अनुसूची ९

ऐनको दफा १० सँग सम्बन्धित

९. बहाल विटौरी शुल्क:- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका हाट बजार वा पसलमा निम्न बमोजिम बहाल विटौरी शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

मोराहाङ्ग बजार बिहीबारे हाट मा तथा तपसिल बमोजिम का अस्थायी व्यापार व्यावसायमा तपशिल बमोजिमको दररेट बमोजिम शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

क्र.सं.	व्यापारिक बस्तुको नाम	आ.ब. २०८०।०८१	कैफियत
		कायम दर रू.	
१	कपडा पसल	१००	
२	अन्य पसल	५०	

आफ्नो क्षेत्रमा आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेको हाट बजार र सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थाप्न दिए बापत प्रति बर्गफुट मासिक बहाल विटौरी रू. २।- (अक्षरेपी दुई मात्र)

अनुसूची १०

ऐनको दफा ११ सँग सम्बन्धित

१०. पार्किङ्ग शुल्क:- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ्ग सुविधा उपलब्ध गराए बापत निम्न बमोजिम सवारी साधन पार्किङ्ग कर लगाईने छ र असुल उपर गरिने छ ।

१. बस रू. ५०
२. ट्याक्सी रू. ३०
३. ट्याक्टर रू. ५०
४. अन्य रू. २०

अनुसूची ११

ऐनको दफा १२ सँग सम्बन्धित

११. सेवा शुल्क दस्तुर:- यस गाउँपालिकाले निर्माण सञ्चालन र व्यावस्थापन गरेका स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा निम्न अनुसार को सेवा शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

क. दस्तुर:-

सि.नं.	दस्तुर	आ.ब.	कै फि यत
		२०८१।०८२	
		सेवा शुल्क रू.	

१	बंशजको आधारमा नागरिकता सिफारिस	२००	
२	नाम छुट तथा सनाखत नागरिकता सिफारिस	२००	
३	वैवाहिक अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	५००	
४	नाता प्रमाणित	३००	
५	प्रतिलिपि नागरिकता सिफारिस	३००	
६	नाम, थर, जन्म मिति, ठेगाना, प्रहरी रिपोर्ट साथै जातीयता सम्बन्धि सिफारिस	३००	
७	घर जग्गा तथा पेन्सन नामसारी सिफारिस	५००	
८	पानी, बिद्युत, टेलिफोन जडान सम्बन्धि सिफारिस	२००	
९	बिद्यालय स्तरबृद्धि सिफारिस	२०००	
१०	अंग्रेजी भाषामा सिफारिस वा अंग्रेजीमा रूपान्तरण	५००	
११	चार किल्ला प्रमाणित (आवासीय/कृषि क्षेत्र)	५००/३००	
१२	मेला, उत्सव, महोत्सव लगाउने सिफारिस	१०००	
१३	५ रोपनी भन्दा कम जग्गा प्लटिड गर्नको लागि सिफारिस	५०००	
१४	५ देखि १० रोपनी सम्म जग्गा प्लटिड गर्नको लागि सिफारिस	१००००	
१५	१० देखि १५ रोपनी सम्म जग्गा प्लटिड गर्नको लागि सिफारिस	१५०००	
१६	संघसंस्था/समूह/सहकारी दर्ताको लागि सिफारिस/PAN दर्ता प्रमाणपत्र	५००	
१७	अन्य विशेष प्रकृतिका सिफारिस	३००	
१८	नक्सा प्रमाणित प्रतिपेज	५०	
१९	जन्म प्रमाणित	३००	
२०	मृत्यु प्रमाणित	२००	
२१	विवाह प्रमाणित	३००	
२२	अविवाहित प्रमाणित	३००	
२३	मोहीलगायत कट्टा सिफारिस	५००	
२४	घरजग्गा करको लेखाजोखा गरी सिफारिस	५००	
२५	व्यापार व्यावसाय बन्द भएको सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यावसाय हुँदै नभएको सिफारिस	३००	
२६	पुर्जामा घर कायम गर्ने सिफारिस	५००	
२७	फरक फरक नाम थर जन्म मिति तथा प्रमाणित दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस	२००	
२८	नामथर वा जन्ममिति संशोधनको सिफारिस गर्ने	५००	

२९	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा हराएको सिफारिस गर्ने	२००	
३०	कित्ताकाट गर्ने सिफारिस	३००	
३१	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस	५००	
३२	सर्जमिन प्रमाणित र सिफारिस	७००	
३३	उद्योग ठाउँसारीको सिफारिस	५००	
३४	जिवित रहेको सिफारिस	३००	
३५	विद्यालय खोल्ने सिफारिस	२०००	
३६	विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस	१०००	
३७	पालन पोषणको लागि सिफारिस	२००	
३८	वार्षिक अम्दानी प्रमाणित Annual Income	प्रति हजार रू. २	
३९	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस	२००	
४०	घर बाटो सिफारिस		
४१	घर बाटो नभएको सिफारिस	३००	
	घरबाटो भएको सिफारिस	५००	
	पुर्जा मा घर भएको तथा फिल्डमा नभएको सिफारिस	५००	
	वाटो कायम नेपाल सरकारको नाममा	२००	
४२	संस्था नविकरण (१७ नं. बुँदा अनुसार वडाबाट हुने सिफारिस)	५००	
४३	हकवाला प्रमाणित सिफारिस	२००	
४४	स्थायी/अस्थायी बसोबास प्रमाणित	२००	
४५	एकाघरका संगोलमा रहेका सिफारिस	५००	
४६	तीन पुस्ते प्रमाणित	३००	
४७	छात्रवृत्ति सिफारिस	२००	
४८	भारतीय तथा ब्रिटिस गोर्खा सैनिकको नागरिकतामा नाम जन्म मिति सच्याउने सिफारिस	१५००	
४९	भारतीय तथा ब्रिटिस गोर्खा सैनिकको पारिवारिक विवरण अन्य सिफारिस तथा पेन्सन नामसारी सिफारिस	१०००	
५०	व्यक्तिगत घटना दर्ता बिलम्ब दस्तुर	२००	
५१	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि	५००	
५२	मदिरा उद्योग सिफारिस	३०००	

५३	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित	१०००	
५४	कोर्ट फि मिनाहा सिफारिस	२००	
५५	व्यवसाय दर्ता सम्बन्धि सिफारिस (अन्य निकायमा)	५००	
५६	जग्गा दर्ता सिफारिस (छुट दर्ता)	५००	
५७	खानेपानी मूल दर्ता	१०००	
५८	घरेलु साना उद्योग दर्ता	५००	
५९	उद्योग दर्ता सिफारिस	५०००	
६०	रूख कटान सिफारिस (उतिस) प्रतिरूख	३०	
६१	रूख कटान सिफारिस (चिलाउने, सल्ला) प्रति रूख	४०	
६२	रूख कटान सिफारिस (खयर, साल, पाल्ले) प्रति रूख	४०	
६३	शैक्षिक प्रमाणपत्र प्रतिलिपि	५००	
६४	संस्था दर्ता प्रमाणपत्र (गाउँपालिकाबाट जारी हुने)	१०००	
६५	शिक्षण संस्था दस्ता/स्वीकृति/अनुमति	५०००	
६६	सहकारी संस्था दर्ता प्रमाणपत्र/कृषक समूहलगायत अन्य	१०००	
६७	कन्सुलर प्रमाणित दस्तुर (प्रति पृष्ठ)	२००	
६८	संस्था नविकरण	५००	
६९	संघसंस्था/सहकारी/क्लब विधान संशोधन शुल्क	५००	
७०	संघसंस्था/सहकारी/क्लब विधान संशोधन सिफारिस शुल्क	२००	
७१	कार्यालय प्रयोजन सिफारिस शुल्क	५००	
७२	सरूवा सहमति/तलब प्रमाणित	५००	
७३	जेसीबी सञ्चालन शुल्क (डिजेलसहित)	३२००	
७४	जेसीबी सञ्चालन शुल्क (डिजेलबाहेक)	१३००	
७५	वडा तथा गाउँपालिकाबाट अन्य निकायमा गरिने योजना सम्बन्धि सिफारिस	२००	
७६	वडाबाट गाउँपालिकामा गरिने योजना सम्बन्धि सिफारिस	१००	
७७	बैंक खाता खोल्ने/बन्द गर्ने/परिवर्तन गर्ने सिफारिस दस्तुर	५०	
७८	ठेक्का सम्बन्धि/ग्यारेन्टी फुकुवाको सिफारिस दस्तुर	५००	
७९	पशु चौपाया बिरामी जाँच दस्तुर	२०	
८०	गोबर जाँच दस्तुर	२०	

८१	बन्ध्याकरण (बोका, बंगुर)	३०	
८२	बन्ध्याकरण (साढे)	१००	
८३	पशु चौपाया निकासी सिफारिस बापत	३००	
८४	निरोगिता प्रमाणपत्र दस्तुर	५००	
८५	स्वास्थ्य संस्थाबाट हुने सिफारिस (विपन्न खुलेमा)	०	
८६	स्वास्थ्य संस्थाबाट हुने सिफारिस (अन्य)	२००	
८७	स्वास्थ्य संस्थाबाट हुने स्वास्थ्य परीक्षणका दस्तुर		
८८	VDLR	100	
८९	HIV	0	
९०	HBSAg, NA/K+	200	
९१	BG	60	
९२	ANC PACKAGE	510	
९३	X-RAY	350	
९४	HCV, CRP, ECG, S-Calcium, CBC, Anylase, RA Factor, ECG	200	
९५	Blood Group	60	
९६	RFT	650	
९७	USG	500	
९८	Occult Blood, Uric Acid, UPT, VDRL	100	
९९	HB, ESR, Urine RE/ME, Stool RE/ME, BT, CT	30	
१००	LFT	650	
१०१	Bilirubin T/D	115	
१०२	h. Pylori	500	
१०३	Troponin-1	700	
१०४	RBS (PP/f)	90	
१०५	WIDAL	120	
१०६	LIRID Profile	650	
१०७	I&D, Suture, Back Slab Application	100	
१०८	Suture Out	50	
१०९	Dressing	20	
११०	Minor OT (Lipoma/cyst)	200	

१११	Minor OT (Corn)	100
११२	Cast Application	200
११३	Cast Remove	50
११४	Black Slab Application	100
११५	गिटी हुंगाप्रति घनमिटर प्रति ट्याक्टर	१००
११६	बालुवा प्रति घन मिटर प्रति ट्याक्टर	१००
११७	कटिङ्ग हुंगा प्रति घन मिटर प्रति ट्याक्टर	१००
११८	पालिका सभाहल प्रयोग प्रतिदिन	५००
११९	अलैची ढुवानी/ निकासी प्रति मन	५०
१२०	कपडा पेलने मेसिन प्रयोग गरी विभिन्न ठाउँमा घुम्ती टोलीमार्फत पुराना कपडा पेली वा धुलाइ गरी रूवा उत्पादन गर्ने माग बमोजिम सिरक, डस्ना, तकिया, चकटी उत्पादन गर्ने प्रति मेसिन एक पटक पालिका प्रवेश	५००
१२१	रागा भैसी निकासी प्रति गोटा रू.	३०
१२२	स्टेसनरी तथा पुस्तक पसल खुद्रा बिक्रेता	५००
१२३	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नविकरण	५०००
१२४	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नामसारी	१०००
१२५	ढुवानी सेवा	१०००
१२६	ब्युटी पार्लर	३००
१२७	गोरूगाइ निकासी प्रति गोटा	२०
१२८	बंगुर निकासी प्रति गोटा	१०
१२९	खशी निकासी प्रति गोटा	५
१३०	औषधि पसल दर्ता	१०००
१३१	मासु पसल	५००
१३२	लघुवित्त वार्षिक नविकरण	५०००
१३३	कुटानी पिसानी पेलानी	५००

सामूदायिक बन वा सार्वजनिक संस्थाका रूख कटान गर्नु पर्दा माथि उल्लेखित दरको दोब्बर लाग्ने छ ।

ख. टिकट तथा निवेदन दस्तुर:-

क्र.सं.	दस्तुर	रकम	कैफियत
१	साधारण निवेदन दर्ता		
२	सिफारिस माग निवेदन दर्ता		
३	मुद्दा/उजुरी निवेदन दर्ता	२००	

	तारेक/मिलापत्र तथा सहमति	२००	
५	सम्बन्ध विच्छेद निवेदन दर्ता	१०००	
६	मिलापत्रको कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस	२००	

ग. घर नक्सा पास दस्तुर

क्र.सं.	दस्तुर	रकम	कैफियत
१	कम्पाउण्ड बाल प्रति रनिङ्ग फिट	१	
२	कच्ची घर प्रति वर्ग फिट ग्रामीण क्षेत्र	१	
३	लोड वाइरिङ्ग घर प्रति वर्ग फिट (कच्ची सडक)	३	
४	आर.सी.सी. घर प्रति वर्ग (कच्ची सडक)	४	
५	आर.सी.सी. घर प्रति वर्ग (पक्की सडक)	५	
६	लोड वायरिङ्ग घर प्रति वर्ग फिट (पक्की सडक)	४	
७	नक्सा संशोधन साविक माथि २० प्रतिशत थप		
८	हरित आवास गृह निर्माण गर्नेको लागि लाग्ने दस्तुरको ४० प्रतिशत छुट		
९	लेआउट प्रति वर्ग फुट	१	

घ. आयस्रोत तथा चल/अचल सम्पत्ति मूल्याङ्कन

क्र.सं.	सम्पत्ति	रकम	कैफियत
१	चल अचल सम्पत्ति, आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस १० लाख सम्म	१०००	
२	चल अचल सम्पत्ति, आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस २० लाख सम्म	२०००	
३	चल अचल सम्पत्ति, आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस ३० लाख सम्म	३०००	
४	चल अचल सम्पत्ति, आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस ५० लाख सम्म	५०००	
५	चल अचल सम्पत्ति, आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस ५० लाखभन्दा माथि प्रत्येक १० लाख थप	२०००	

अनुसूची १३

ऐनको दफा १४ सँग सम्बन्धित

१२. पर्यटन शुल्क:- गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरूबाट तोकिए बमोजिम दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।